

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/25/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316201186
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8316201186.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci maloletého V. Š. F., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné za účasti rodičov Y. A. M., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XX, Q. t.č. N. XXX, zast. JUDr. Vladimírou Houdek Běhalovou, advokátkou, Brezová 10, Košice a JUDr. Jánom Vrbom, advokátom, Mierová 84, Humenné a R. L. F., nar. X.X.XXXX, bytom M.Č. X, Q. o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

Konanie o návrhu matky na zákaz styku súd zastavuje.

Súd mal. V. Š. F., nar. XX.X.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Návrh otca na zverenie maloletého do jeho starostlivosti, určenie výživného zo strany matky a úpravy styku otca s maloletým súd zamietá.

Návrh matky na zmenu priezviska u maloletého súd zamietá.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred od podania návrhu od 28.11.2017 k rukám matky.

Zaostalé výživné za obdobie od 28.11.2017 do 8.2.2019 vo výške 2260 eur je otec povinný uhradiť do 9 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd upravuje styk otca s mal. V. Š. F. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod., každý páry rok počas jarných prázdnin od pondelka od 10.00 hod. do soboty do 16.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý páry rok od piatku od 10.00 hod. do soboty do 18.00 hod., každý nepáry rok od nedele od 10.00 hod. do pondelka do 18.00 hod., počas letných prázdnin od 1.7. od 10.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. a od 1.8. od 10.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry rok dňa 24.12. od 10.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod., každý nepáry rok od 27.12. od 10.00 hod. do 2.1. nasledujúceho roka do 18.00 hod. s tým, že otec si maloletého vyzdvihne a po skočení styku odovzdá matke v mieste bydliska maloletého. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase odovzdať otcovi.

Matka je povinná uhradiť na účet Okresného súdu Humenné náklady na znalecké dokazovanie vo výške 683,47 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Otec je povinný uhradiť na účet Okresného súdu Humenné náklady na znalecké dokazovanie vo výške 683,47 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - matka maloletého sa návrhom podaným súdu dňa 8.2.2016 domáhala, aby súd zakázal styk otca s maloletým V. Š. F., nar. XX.X.XXXX. Na pojednávaní dňa 28.11.2017 zobrala matka maloletého svoj návrh na zákaz styku otca s maloletým späť a žiadala, aby bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti a otec bol zviazaný prispievať na jeho výživu sumou 300 eur mesačne a aby ponechal úpravu styku tak ako je v súčasnosti, alebo po konzultácii s kolíznym opatrovníkom.

2. Otec maloletého podaním doručeným súdu dňa 15.2.2016 (sp.zn. 19P 60/2016) sa domáhal, aby súd maloletého V. Š. F., nar. XX.X.XXXX zveril do jeho osobnej starostlivosti, zviazal matku maloletého prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne. V tomto svojom návrhu otec maloletého uviedol, že matka maloletého zapísala do školy vo veku 5 rokov, pričom sa mu nevenovala a on ako otec, keď ho mal u seba musel doháňať učivo. V polovici januára 2016 matka maloletého preložila na inú základnú školu. Tieto rozhodnutia urobila bez jeho súhlasu. Podľa dohody s matkou sa mal s maloletým stretnúť v dňoch od 29.1. do 31.1. 2016, pričom matka zobrala maloletého z vyučovania. Kontrolou žiackej knižky zistil, že priezvisko maloletého bolo vymazané a bolo nahradené priezviskom M.. V časti údajov o rodičoch bol otec maloletého vymazaný a bol nahradený menom K.. L. M.. Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 25/2016 zo dňa 4.3.2016 bola vec 10P 25/2016 spojená na spoločné konanie s vecou 10P 29/2016 a 19P 60/2016, pričom konanie sa viedlo pod sp.zn. 10P 25/2016.

3. Podaním doručeným súdu dňa 22.3.2016 sa matka maloletého domáhal, aby jej súd udelil za otca maloletého súhlas na zmenu priezviska u maloletého V. Š. F., nar. XX.X.XXXX na meno M. (sp.zn. 10P 46/2016). Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletý je vo veku, keď si uvedomuje rôzne súvislosti a preto sa pýta, prečo všetci v rodine sa volajú M. a on inak a to F.. K svojmu otcovi má negatívny vzťah. Matka na otca maloletého podala trestné oznámenie pre podozrenie so spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania. Otec na výživu maloletého vôbec neprispieva z čoho možno usudzovať, že o neho nejaví záujem. Matka je presvedčená, že sám maloletý si želá zmenu priezviska s tým, že otec maloletého s tým nesúhlasí. Je v záujme maloletého, aby sa volal M., pretože žije v prostredí, ktorom sa všetci volajú M., pričom otec maloletého žije so svojou družkou v obci U. V.. Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 25/2016 zo dňa 30.9.2016 bola vec 10P 46/2016 spojená na spoločné konanie s vecou 10P 25/2016, pričom konanie sa viedlo pod sp.zn. 10P 25/2016.

4. Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 25/2016 zo dňa 30.6.2016 súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie a vypracovaním znaleckého posudku poveril znalkyňu Y.. N. N.. Znalkyňa predložila súdu dňa 20.4.2017 znalecký posudok č. XX/XXXX. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že vzťah medzi maloletým a jeho matkou nie je psychologicky zdravý. Mamu má jednak rád, jednak sa jej bojí, snaží sa jej vyhovieť, produkuje to, čo si matka želá, čím si zabezpečuje pokoj a stabilitu jej prijatia. Vzťah medzi maloletým a otcom je vytvorený, ale je vonkajšími faktormi na strane matky rušený. Maloletý má otca rád, svoje pocity však musí skrývať, často hovorí presný opak, voči otcovi potom cíti vinu, ktorú kompenzuje častými provokáciami fyzickej potreby objatia, čím si saturuje uistenie, že ho otec prijme a nehnevá sa na neho. V rodine otca je maloletý v prirodzenej role dieťaťa s prirodzeným repertoárom zážitkov a zrozumiteľných pravidiel, cíti sa u nich dobre a rozumie si aj s partnerkou otca. Návrh matky na zákaz styku je absolútne nedôvodný. Zákaz styku nedoporučuje, pretože tu nie je žiadny relevantný dôvod. Znalkyňa doporučila maloletého zveriť do osobnej starostlivosti otca. Vzťah s matkou, jej správanie, aktivity a absencia zdravého náhľadu na svoje konanie nie sú v záujme maloletého, skôr naopak závažným poškodzujúcim vplyvom a tlakom na maloletého formujú emocionálne zdravie maloletého dieťaťa. Taktiež znalkyňa nezistila žiadne dôvody na zmenu priezviska u maloletého, dieťa je priamo aj nepriamo manipulované matkou proti otcovi. Ide o závažný zásah do identity dieťaťa a motivácia vychádza z potrieb matky a nie z potrieb dieťaťa. Matka maloletého negatívnym a poškodzujúcim spôsobom ovplyvňuje proti otcovi, dieťaťu poskytuje svoje interpretácie situácií, ktoré maloletý nezažil, nemôže si ich pamätať. Matka zneužíva maloletého na svoje účely, absolútne nie je schopná oddeliť svoje pocity od potrieb maloletého dieťaťa.

5. Otec maloletého sa k hore uvedenému znaleckému posudku vyjadril podaním doručeným súdu dňa 5.5.2017. Uviedol, že žiada zveriť maloletého do svojej starostlivosti, aby bol upravený styk matky s maloletým, aby bola matka zviazaná prispievať na výživu maloletého sumou 300 eur mesačne.

6. Zo strany matky boli v priebehu konania predložené doklady a to doklad o výške nákladov za vodu zo dňa 10.2.2017 - mesačná platba 41,28 eur, výplatná páska matky za mesiac 8/2017 - čistá mzda 576,10 eur, pokladničné doklady potvrdzujúce zakúpenie ošatenia, stravy a iných vecí pre maloletého, poštová poukážka o úhrade stravy maloletého zo dňa 25.9.2017 - 41,20 eur, potvrdenie o čistom príjme matky od spoločnosti M. L..C..I., za obdobie od 1/2017 do 8/2017 - výška čistej mzdy 551,23 eur, potvrdenie o podaní daňového priznania spoločnosti M. L..C..I. za rok 2016 a daňové priznanie za tento rok - príjmy 78 665,49 eur, výdavky 74 992,54 eur, doklad o zaplatení sumy 405 eur spoločnosti Innogy Slovensko - úhrada faktúry, vyúčtovanie platieb za plyn za obdobie od 1.11.2016 - 18.4.2017 - výška nákladov 1 210,44 eur - rozpis mesačných platieb 132 eur, potvrdenie o mesačných platbách za elektrinu v roku 2017 - 44 eur mesačne - doklad zo dňa 11.3.2017, rozhodnutie Obce N. o dani z nehnuteľnosti zo dňa 18.4.2017 - daň 24,14 eur, rozhodnutie zo dňa 20.4.2017 - poplatok za komunálny odpad - suma 72,50 eur, výpis z účtu hypotekárneho úveru k 4.9.2017 mesačné splátky 509,65 eur, zostatok k 31.12.2016 suma 42 846,67, výpis z účtu spotrebného úveru - zostatok ku dňu 30.6.2016 suma 4 995,80 eur - mesačné splátky 85,61 eur, výška spotrebného úveru ku dňu 30.12.2016 suma 4 746,68 eur - mesačné splátky 85,59 eur, výška spotrebného úveru ku dňu 30.6.2016 suma 10 429,46 eur - mesačné splátky 181,65 eur, výška spotrebného úveru ku dňu 30.6.2016 vo výške 20 301,48 - mesačné splátky 269,57 eur. Bolo predložené aj daňové priznanie spoločnosti M. L..C..I. za rok 2017 - príjmy 98 675,27 eur, výdavky 89 935,95 eur, potvrdenia o zrealizovaní transakcie zo dňa 31.7.2018 na sumu 120 eur, zo dňa 17.9.2018 na sumu 22,80 eur - poistenie W., zo dňa 31.7.2018 na sumu 120,44 eur, zo dňa 17.9.2018 na sumu 648,46 eur - prostriedky na mzdy, zo dňa 31.7.2018 na sumu 125,40 eur, zo dňa 17.9.2018 na sumu 22,80 eur, poistenie V.. Taktiež matka predložila súdu pokladničné doklady potvrdzujúce nákup potravín, ošatenia atď..

7. Zo strany otca maloletého boli v priebehu konania predložené doklady a to daňové priznanie za rok 2016 - príjmy 11 595,34 eur, výdavky 20 986,07 eur, vyúčtovanie platieb za plyn za obdobie od 1.9.2016 do 18.4.2017 - náklady vo výške 1 157,35 eur - mesačné platby 114 eur od 31.5.2017 do 31.3.2018, poštová poukážka na sumu 22,80 eur pre Allianz - Slovenská poisťovňa, poštová poukážka na sumu 9,96 eur, na sumu 44,19 eur pre Kooperativu poisťovňa, a.s., doklady SIPO za mesiac 8, 9./2017 - nájomné 187 eur, plyn záloha 39 eur, elektrina záloha 32,20 eur, rozhlas a televízia 4,64 eur, TKR 10,90 eur, modrý plyn záloha 114 eur. Bol predložený aj rodný list maloletej A. N. F., nar. XX.X.XXXX. Bolo predložené aj daňové priznanie za rok 2017, kde príjmy otca sú vo výške 23 049,48 eur a výdavky vo výške 21 671,91 eur.

8. Na pojednávaní dňa 28.11.2017 matka maloletého uviedla, že berie návrh na zákaz styku späť a žiadala, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti, zaviazal otca maloletého prispievať na jeho výživu sumou 300 eur mesačne a aby ponechal styk tak, ako je to v súčasnosti uvedené. Vo svojej výpovedi uviedla, že v súčasnosti žije riadnym rodinným životom so svojim partnerom a maloletou dcérou W. M. M., nar. XX.X.XXXX. Spoločne žijú v rodinnom dome. V tom čase maloletý navštevoval 4. ročník základnej školy. Chodí na klavír na umeleckú školu, v škole chodí na hádzanú a na počítačový krúžok. Stravuje sa v škole. Mesačné náklady na bývanie predstavujú sumu 132 eur za plyn, 45 eur za elektrinu, 41 eur za vodu. Matka maloletého spláca hypotekárny úver za dom vo výške 1 004 eur na dobu 10 rokov, leasing na auto vo výške 666 eur mesačne. Príjem má zo zamestnania a je majiteľkou spoločnosti. Styk maloletého s otcom prebieha v obmedzenom režime podľa rozhodnutia súdu a maloletý je roztržitý, niekedy uzavretý, a niekedy hovorí, že k otcovi nechce ísť. Otec na výživu maloletého neprispieva žiadnou sumou.

Otec maloletého uviedol, že žiada, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti, určenie výživného ponecháva na úvahu súdu a aby bol upravený styk s matkou každý druhý víkend a polovicu sviatkov a prázdnin. Uviedol, že maloletý sa teší na stretnutia s ním, keď je u neho musí ho doučovať. Maloletý chodí do školy nepripravený, o čom svedčia aj záznamy zo školy. Nepripravenosť do školy u maloletého je dlhodobá záležitosť. Od maloletého má cestovné lístky, ktoré svedčia o tom, že chodí do školy autobusom. V hudobnej škole sa dozvedel, že nemá zaplatené poplatky a preto na naliehanie učiteľky, tieto poplatky zaplatil. Do umeleckej školy chodí sám, nikto ho nedoprevádza. Výška výživného zo strany matky nijako nebola zdôvodnená. Otec prispieva maloletému na sporenie po 50 eur mesačne a platil aj družinu a obedy v škole za maloletého, ako sa blížil termín pojednávania, matka začala platiť tieto poplatky sama. Otec maloletého žije vo U. V. a má vyživovaciu povinnosť k maloletej A. N. F., nar. XX.X.XXXX.

Na tomto pojednávaní bol vypočutý maloletý, ktorý uviedol, že má výborné známky, má rád telesnú výchovu, chodí do družiny. Niekedy chodí do školy na autobuse, niekedy s mamou na aute, chodí na

klavír. Býva s mamou a sestrou W. a otcom M., a oni sa s ním aj učia do školy. Chodí k svojmu otcovi cez víkend a nudí sa tam. Naposledy boli v telocvični, kde si hádzali loptu, ale nudil sa tam. Na otázku, či má rád otcovu priateľku uviedol, že ani nie, ona sa s ním niekedy zahrá človeče, ale inak sa nudí na tablete. Otec sa s ním taktiež zahrá, ale nudí sa. Maloletý uviedol, že by chcel ostať u mamy, kde sa aspoň hrá so sestrou. K otcovi nechce chodiť, lebo sa tam nudí. U otca má kamaráta E., v N. má veľa kamarátov. S otcom boli na Vinnom, v Thermalparku, ale on tam aj tak nechce chodiť. Počas mesiaca keď bol u otca, ho vozil do školy otec a učila sa s ním otcova priateľka Q.. Na záver výsluchu sa pýtal maloletý, či nahrávka z pojednávania bude daná rodičom, uviedol, že sudkyňa ju môže dať iba mame, otcovi nie, lebo mu povedal, že má hovoriť, že chce ísť k nemu a nie k mame.

9. Dňa 26.1.2018 bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že dňa 15.12.2017 bol so súhlasom matky vykonaný pohovor s maloletým, ktorý sa vyjadril, že s otcom sa nechce stretávať. Najradšej by bol, keby už k nemu nemusel nikdy ísť. Odmieťa k nemu chodiť, pretože sa ho bojí. Keď bol u neho naposledy, otec bol na neho neprijemný. Posadil si ho do obývacej izby a čítal mu zápisnicu z jeho výsluchu na pojednávaní. Povedal mu, že odteraz bude u neho iba sluha. Nedal mu jesť, zakázal mu obedovať s ním a jeho priateľkou pri spoločnom stole. U otca bol hladný a bál sa vypýtať si jedlo. Otcova priateľka bola ticho, aj ona sa jeho otca bojí. Viackrát maloletý zopakoval, že k otcovi nechce chodiť, nechce u neho prespávať a najradšej by bol, keby k nemu už nikdy nemusel ísť. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd vo veci nariadil kontrolné znalecké dokazovanie.

10. Zo správy Základnej školy R. Š., Q. zo dňa 5.2.2018 vyplýva, že počas vyučovacieho procesu sa maloletý V. Š. F. primerane po osvojení učiva zapája do činnosti. Možno badať kvalitatívne zmeny v písomnom prejave spôsobené oslabením pozornosti žiaka, čo sa prejavuje hlavne pri písaní diktátov a v písomných prácach. Menšie nedostatky sa prejavili v predmetoch, ktoré vyžadujú domácu prípravu. Komunikácia s rodičmi je na primeranej úrovni. Obidvaja rodičia prejavujú záujem o výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka, zaujímajú sa o jeho správanie i prospech.

11. Na pojednávaní dňa 28.2.2018 matka maloletého uviedla, že maloletý uviedol, že otec sa s ním nerozpráva, že tam nerobí nič. Jedenkrát mu dokonca nedal najesť. Otec mu zobral aj nejaké tri hračky s tým, že ich dá lepším deťom.

Otec maloletého k tomuto uviedol, že maloletý sa pred kolíznym opatrovníkom preto tak vyjadril, pretože sa smrteľne bojí svojej matky. Maloletý keď je u neho je spokojný, šťastný. Je nezmysel, že by mu nedal najesť. Jeho strach zachádza až tam, že si na zadnom sedadle necháva hračky, ktoré mu on kúpi. Otec navrhol, aby sa súd oboznámil s fotografiami a videom, kde je s maloletým, pretože to sa nedá nejakým spôsobom zahrať.

12. Svedok L. M. vo svojej výpovedi uviedol, že je bývalým manželom matky maloletého a asi posledné tri roky opätovne žijú v spoločnej domácnosti. S maloletým je v dennodennom kontakte, okrem dní keď pracuje v Košiciach. S maloletým má dobrý vzťah. Keď príde od otca tak sa zavrie do izby a trvá niekoľko minút kým sa nejako spamätá. Maloletý keď ide k otcovi, občas povie, že tam nechce ísť, ale nijako zvlášť nevystrája. Keď príde otec pre maloletého, matka ho odprevadí k bráničke. K nijakým konfliktom medzi nimi nedošlo. Svedok nemá pocit, že by sa maloletý svojej matky bál.

Svedkyňa Q. F., priateľka otca maloletého vo svojej výpovedi uviedla, že od svojho výsluchu na súde sa maloletý zmenil. Zrejme má zakázané o niečom hovoriť. Svedkyňa uviedla, že je učiteľka, má dlhoročnú prax a vidno na maloletom, že je v strese. V poslednom období je uzavretejší, nereaguje spontánne. Má u nich izbu pre seba, kde má hračky. Je tam poschodová posteľ, ktorú vybrali spoločne. Hračky si domov neberie. Čo sa týka jeho výpovede na súde tak si spolu sadli a čítali to a ona chcela vedieť prečo tak odpovedal, ale jeho otec mu povedal, že sa na neho nehnevá. Nechcel uviesť, prečo tak odpovedal. Nie je pravdou, že by mu nedali najesť. Jej matka neustále mu pečie a vyvára, čo maloletý chce. Kým sa im nenarodila dcéra, častejšie chodili niekde na výlety, aj teraz po jej narodení už boli v aquaparku, chodia vonku, do telocvične. Svedkyňa ďalej uviedla, že maloletý keď od nich odchádza, tak je v strese. Keď k maloletý príde tak v sobotu aj spoločne varia, potom idú spoločne na prechádzku, alebo na návštevu. Niekedy chodí na notebook. Nikdy to nie je tak, že by bol niekde celý deň zavretý sám.

13. Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 25/2016 zo dňa 6.3.2018 súd vo veci nariadil kontrolné znalecké dokazovanie a vypracovaním kontrolného znaleckého posudku poveril T. F. I.. Znalkyňa dňa 22.6.2018 predložila súdu znalecký posudok č. X/XXXX. Znalkyňa uviedla, že maloletý má k matke vytvorenú pozitívnu väzbu a v súčasnosti sa viac stotožňuje s jej predstavami. K otcovi má vytvorenú pozitívnu citovú väzbu, ale odmieta jeho nekompromisné, direktívne postoje. Aj od neho očakáva

prejavu náklonnosti, ktoré síce otec dáva vo forme množstva aktivít a činností, ale maloletý by viac preferoval citové prejavy. Znalčka nezistila žiadne dôvody pre podporu návrhu matky na zákaz styku. Znalčka odporučila zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky. V tomto štádiu „boja“ o dieťa je pre maloletého dôležitejšia emočná podpora a povzbudenie zo strany matky. Maloletý vzhľadom na svoj vek a aktuálnu citovú labilitu a neukotvenosť vyžaduje viac materinskú lásku ako otcovskú autoritu. Znalčka odporučila styk s otcom každý druhý víkend od piatku do nedele a taktiež navrhla upraviť styk s maloletým počas sviatkov a prázdnin. Znalčka taktiež nezistila žiadne dôvody pre zmenu priezviska. V rodičovskom konflikte je maloletý zaťahovaný do sporu svojich rodičov rozličnými verbálnymi formami z oboch strán i neverbálnymi emočnými reakciami - tak zo strany matky ako aj otca. Znalčka uviedla, že na základe výsledkov vyšetrenia účastníkov konania, po preštudovaní spisového materiálu a na základe analýzy správania účastníkov sa v súčasnosti nestotožňuje so závermi znalčkyne a odporúča zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky. Ďalej znalčka uviedla, že v tomto prípade, nemá maloleté dieťa prirodzený kontakt s rodičmi bez toho, aby sa vzájomne neosočovali. O to viac ho poznačil „výchovný prístup otca“, ktorý od neho žiadal vysvetlenie, prečo klamal. Otec by si mal uvedomiť, že svojimi nekompromisnými postojmi a zásadami výchovy krehkú dôveru podlamuje. Matka maloletého by si tiež mala uvedomiť, že opakovanými negatívnymi opismi otca v prítomnosti maloletého vstúpuje do jeho citového života presvedčenie, že druhý rodič je zlý a tým vytvára živnú pôdu na jeho frustráciu a sebaspochybovanie.

14. Na pojednávaní dňa 14.9.2018 matka maloletého uviedla, že pokiaľ je maloletý u otca, otec sa s ním nerozpráva. Maloletý trvá na tom, že k nemu nechce chodiť. Vzťah k nevlastnej sestre má dobrý. Popisuje aktivity podľa počasia. Keď je pekné počasia sú aj vonku, raz opísal, že boli u kamaráta, kde sa kúpali. Maloletý chodí do piateho ročníka, prihlásil sa na krúžok Mladý záchranár a robí v triede zdravotníka.

Otec maloletého uviedol, že maloletý je s ním rád a nikdy sa nenudí. Aktivity na víkend, keď je maloletý u nich plánujú podľa počasia. Keď je pekne je to kúpanie, bicyklovanie. Keď je zlé počasia, tak chodia do telocvične základnej školy, kde sa môžu hrať rôzne hry. Je ťažké naplánovať nejaký program, pretože maloletý je u neho podľa rozhodnutia súdu, okrem cesty v sobotu 6 hodín, v nedeľu 4 hodiny. Maloletý má vytvorený vzťah aj s jeho priateľkou a s maloletou sestrou. Čo sa týka jedla, matka jeho priateľky sa stále pýta maloletého, čo chce jesť a podľa toho varia. Občas trávi čas aj na tablete a pozerá televízor. Ďalej uviedol, že matka maloletého nepredložila žiadne doklady, ktoré by odôvodňovali výšku výživného 300 eur. On maloletému platí sporenie vo výške 50 eur, v súčasnosti mu nie je matkou umožnené, aby platil maloletému aj poplatky. Naposledy zakúpil maloletému školské potreby v hodnote 100 eur. Ďalej uviedol, že zo všetkých znaleckých posudkov vyplýva, že maloletý má strach zo svojej matky.

15. Na pojednávaní dňa 27.11.2018 bol opätovne vypočutý maloletý a to za prítomnosti oboch znalčiek a to Y. N. N. a T. F. I.I., vzhľadom na rozdielnosť vypracovaných znaleckých posudkov. Maloletý uviedol, že chodí do 5. ročníka základnej školy. U otca sa rád hrá so sestrou A., pretože u otca nemá čo robiť, lebo on sa s ním nerozpráva. Otec pre neho chodí autom, keď nastúpi tak ho ani nepozdraví a celú cestu do V. nič nehovorí. Otcova priateľka sa s ním rozpráva. V lete chodili do Michaloviec na kúpalisko ale teraz sa hrá iba so A.. Maloletý stále tvrdil, že otec sa s ním nerozpráva a keď je u neho, otec pozerá televízor, je a spí. Niekedy zoberie A. na ruky. Uviedol, že v izbe už nemá poschodovú posteľ, mal hraciu skrinku, tiež už tam nie je. V izbe je čím ďalej menej vecí, hračky sú v krabici, ale môže sa s nimi hrať. Má pocit, že izba bude patriť A.. S hračkami sa už nehrať, už nemá na to vek, väčšinou sa hrá s tabletom, kde pozerá väčšinou videá. Sú tam aj rozprávky, ktoré púšťa A.. Na otázku ako si predstavuje deň strávený u otca uviedol, že by chcel ísť do Košíc, kde je veľká hala, kde sú trampolíny a tam by chcel ísť. Doma chodí vonku sa bicyklovať, ale zároveň uviedol, že bicykel má aj u otca a môže sa na ňom bicyklovať a má aj kamaráta E..

16. Zo správy základnej školy, ktorú maloletý navštevuje zo dňa 13.11.2018 vyplýva, že maloletý je častokrát nepripravený na vyučovanie, bez pomôcok, domácich úloh a žiackej knižky. V klasifikačnom hárku sú zápisy ako - žiak F. bez pracovného zošita, bez DÚ, bez ŽK - anglický jazyk, zápis z AJ- opäť bez domácej úlohy a žiackej knižky, zápis z matematiky- dvakrát bez domácej úlohy a bez zošita. Maloletému bolo udelené pokarhanie triednym učiteľom, ako to vyplýva z oznámenia zo dňa 16.11.2018.

17. Z oznámenia základnej školy zo dňa 26.9.2018 vyplýva, že otec maloletému doniesol do školy školské potreby: oblečenie na TV, krátke nohavice, tričko, bunda, pomôcky na výtvarnú výchovu - fixy,

temperové farby, vodové farby, farebné papiere, výkresy, štetce, farebné farbičky, ceruzky, strúhadlo, guma, zošity na jednotlivé vyučovacie predmety, dosku na zošity, podložku, trojuholníkové pravítko.

18. Znalčka T. F. I.I. dňa 27.12.2018 predložila súdu odborné stanovisko - doplnenie znaleckého posudku č. X/XXXX, kde uviedla, že na jej stanovisku, ktoré uviedla v znaleckom posudku č. X/XXXX sa nič nezmenilo ani jej účasťou na pojednávaní.

19. Znalčka Y. N. N. predložila súdu dňa 7.1.2019 odborné vyjadrenie č. XX/XXXX. V odbornom vyjadrení uviedla, daný stav, v ktorom sa dieťa nachádza v postavení voči svojim rodičom, dieťaťu zásadne škodí. Dieťa sa snaží svoju pozíciu u rodičov zabezpečiť falošnými vyjadreniami na adresu toho druhého, najmä na adresu otca. Naučil sa popierať a bez väčšieho nekomfortu aj pred súdom a v iných administratívnych situáciách pred autoritami tvrdiť presný opak toho čo cíti, potrebuje a čo by si želan. Maloletý je dlhodobo a systematicky učení popierať vlastné legitímne potreby a pocity, aby nestratil koalíciu s matkou, ktorú obe znalčky označili za patologickú. Maloletý má vytvorený pozitívny vzťah k otcovi - to je konštatovanie oboch znalkyň. Na strane otca navyše nebola zistená snaha manipulovať s mienkou maloletého tak, ako na strane matky. Otec sa javí ako rodičovsky zrelší a integrovanejší. Znalčka upozornila na fakt, že maloleté dieťa je podvýkonové - v škole dosahuje priemerné výsledky, je často nepripravené, nesústredené a máva poznámky, napriek tomu, že jeho intelektová kapacita je nadpriemerná. Aj to vypovedá o tom, že jeho psychická kondícia nie je najlepšia. Matke bolo v oboch prípadoch znaleckých situácií doporučené normalizovať komunikáciu a umožniť dieťaťu bezstresový kontakt so svojim otcom. Neexistuje žiadny psychologicky zrozumiteľný dôvod, aby maloletý nemal kontakt s otcom. Tento kontakt by mal byť čo najširší. Vyjadrenie maloletého o tom, ako k otcovi nechce chodiť, nepovažuje znalčka za autentické vyjadrenie maloletého o jeho ozajstnom vzťahu k otcovi, a sú len účelovou obranou voči nadlimitne záťažovej situácii tlaku rodičov na jeho osobu a koalíciu s nimi proti opačnému rodičovi. Znalčka sa domnieva, že maloletý má otca normálne rád, je u neho spokojný a šťastný.

20. Podľa § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

21. Matka maloletého zobrala svoj návrh na zákaz styku otca s maloletým späť, preto súd konanie v tejto časti zastavil.

22. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 62 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možnosti a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

24. Pri úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu súd vychádzal zo znaleckých posudkov Y. N. N. a T. F.Á. I.I.. Súd nebral do úvahy znalecký posudok znalčky M., ktorý bol predložený matkou a ktorý súd nepovažoval za objektívny, pretože nebol vyšetrený otec maloletého pri vypracovaní tohto znaleckého posudku a taktiež z dôvodov, že znalčka bola pre tento znalecký posudok disciplinárne potrestaná. Aj keď sa spočiatku znalecké posudky rozchádzali v otázke zverenia maloletého jednému z rodičov, v priebehu konania sa obe znalčky zhodli v tom, že za súčasnej situácie je lepšie

zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky, napriek skutočnosti, že matka negatívne vplýva na maloletého vo vzťahu k otcovi. V súčasnej vypätej situácii však pre maloletého predstavuje určitú citovú väzbu. Obe sa zhodli na tom, že neboli zistené žiadne okolnosti, pre ktoré by otec nemal mať s maloletým riadny kontakt a styk a obe sa zhodli na čo najširšej úprave styku otca s maloletým. Vzhľadom na komplikované vzťahy medzi rodičmi maloletého, na vyjadrenia maloletého, ktorý sa podľa vyjadrenia znalkyne Y. N. N. naučil popierať a bez väčšieho nekomfortu aj pred súdom a v iných administratívnych situáciách pred autoritami tvrdiť presný opak toho čo cíti, potrebuje a čo by si želal. Maloletý je dlhodobo a systematicky učný popierať vlastné legitímne potreby a pocity, aby nestratil koalíciu s matkou, ktorú obe znalkyne označili za patologickú. Súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky najmä z dôvodu, aby nestratil zaužívaný spôsob doterajšieho života a aby mohol nanovo budovať svoj vzťah s otcom tým, že súd upravil styk širšie a to počas víkendov ako aj počas sviatkov a prázdnin tak, aby maloletý tieto sviatky a prázdniny trávil rovnako u oboch rodičov. Ďalší vývoj maloletého ako aj vzťahov maloletého s rodičmi je už na rodičoch a nie je vylúčené, pokiaľ nedôjde k zmene správania sa matky, že môže dôjsť aj k zmene výchovného prostredia. Na druhej strane znalkyne, aj keď považujú otca za zrelšieho rodiča, charakterizujú ho ako razantnejšieho a direktívnejšieho rodiča, je na ňom, aby do výchovného procesu maloletého zapojil viac city, ktoré by maloletému prejavoval. Nedá sa nespomenúť, že je absolútne nevhodné, aby rodič preberal s maloletým jeho výpoveď pred súdom, pretože už samotné vystupovanie maloletého na súde, predstavovalo pre neho záťažovú a stresujúcu situáciu. V zmysle hore uvedených skutočností, na základe záverov znaleckých posudkov, súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s maloletým tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Návrh otca na zverenie maloletého do jeho starostlivosti súd z rovnakých dôvodov zamietol. Taktiež súd nevyhovnej návrhu matky na zmenu priezviska u maloletého. Na zmenu priezviska u maloletého znalkyne nezistili žiadne dôvody. Biologický otec sa o maloletého riadne zaujíma a neboli zistené žiadne dôvody, pre ktoré by sa mal maloletý volať ináč.

25. Matka maloletého požadoval výživné vo výške 300 eur mesačne, pričom návrh matky na určenie výživného bol podaný na pojednávaní dňa 28.11.2017. Bolo preukázané, že počas tohto obdobia otec na výživu maloletého neprispieval finančne. Je pravdou, že mu platí sporenie vo výške 50 eur mesačne, ale to súd nepovažuje za výživné, ale za finančné prostriedky určené na tvorbu úspor. Taktiež bolo preukázané, že na začiatku školského roka otec zakúpil maloletému školské pomôcky v hodnote asi sto eur a tým čiastočne prispel na úhradu nákladov maloletého spojených so začiatkom školského roka, ako aj s prechodom na druhý stupeň základnej školy, pretože maloletý v súčasnosti navštevuje piaty ročník základnej školy. Matka maloletého nepreukázala také výdavky maloletého, ktoré by vyžadovali určenie výživného vo výške 300 eur mesačne. Výdavky má maloletý na stravu v škole, na krúžky, na ošatenie, obuv a ostatné bežné potreby. Žiadne mimoriadne výdavky, ktoré by odôvodňovali výšku výživného 300 eur matka nepreukázala.

Matka uviedla, že jej príjem je okolo 550 eur mesačne, pričom je konateľkou a majiteľkou spoločnosti M. L..C..I.. .O jej vyšších príjmoch svedčia aj ňou uvádzané výdavky vo výške 1 004 eur mesačne len na hypotéku a vo výške 666 eur mesačne na leasing za auto. Mesačné náklady na bývanie predstavujú sumu 132 eur za plyn, 45 eur za elektrinu, 41 eur za vodu. Matka žije v spoločnej domácnosti so svojim priateľom a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k malotelej dcére.

Podľa daňového priznania za rok 2017 mal otec príjem vo výške 23 049,78 eur a výdavky 21 671,91 eur. Mesačne to predstavuje príjem vo výške 114,75 eur. Otec maloletého žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a maloletou dcérou A., nar. XX.X.XXXX a jeho náklady predstavujú sumu 187 eur nájom, za elektrinu sumu 32,20 eur, RTVS sumu 4,64 eur, TKR sumu 10,90 eur, plyn 114 eur. Len jeho výdavky na bývanie predstavujú sumu 348,71 eur. Z toho je nepochybné, že príjmy a výdavky, ktoré uvádza otec v daňovom priznaní nie sú reálne a pokiaľ jeho príjem postačuje na platenie nákladov za bývanie vo výške 348,71 eur, má otec maloletého finančné prostriedky aj na to, aby platil výživné vo výške 150 eur mesačne. Takto určené výživné súd považuje za primerané odôvodneným potrebám maloletého. Pokiaľ aj matka bude rovnakou sumou, vrátane nákladov na bývanie, prispievať na výživu maloletého, suma cca 300 zo strany oboch rodičov postačuje na výživu maloletého, vrátane jeho nákladov na školu.

Za obdobie od podania návrhu na určenie výživného od 28.11.2017 do dňa rozhodnutia vznikol otcovi maloletého dlh vo výške 2 260 eur (za dva dni mesiaca november 2017 suma 10 eur, za december 2017 suma 150 eur, za 1-12/2018 suma 1800 eur, za 1-2/2018 suma 300 eur). Zaostané výživné súd uložil otcovi uhradiť v lehote 9 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

26. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 25/2016 zo dňa 26.9.2017 bola znalkyni Y.. N. N. priznaná odmena za vypracovanie znaleckého posudku vo výške 526,80 eur, ktorá suma bola vyplatená zo štátnych prostriedkov.

Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 25/2016 zo dňa 26.9.2017 súd priznal znalkyni T. F. I. odmenu za vypracovanie kontrolného znaleckého posudku vo výške 567,64 eur, ktorá suma jej bola vyplatená zo štátnych prostriedkov.

Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 25/2016 zo dňa 4.2.2019 súd priznal znalkyni T. F. I. za účasť na pojednávaní a doplnenie znaleckého posudku priznaná odmena vo výške 81,57 eur, ktorá suma bola vyplatená zo štátnych prostriedkov.

Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 25/2016 zo dňa 5.2.2019 bola znalkyni Y.. N. N. priznaná odmena za účasť na pojednávaní a za doplnenie znaleckého posudku vo výške 191,17 eur, ktorá suma bola vyplatená zo štátnych prostriedkov.

28. Celková výška nákladov na znalecké dokazovanie predstavuje sumu 1 366,94 eur. Takáto suma bola vyplatená znalkyniam zo štátnych prostriedkov. Keďže obaja rodičia sú zamestnaní a znalecké dokazovanie bolo v záujme oboch rodičov, súd zaviazal každého z rodičov na zaplatenie nákladov na znalecké dokazovania vo výške 683,47 eur, čo predstavuje polovicu týchto nákladov.

29. Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznal podľa ustanovení § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo

veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňaznej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.